

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра української літератури**

Оксана КУЗЬМА, Мар'яна ВОТЬКАНИЧ

**ІСТОРИЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ
(кінець ХІХ – початок ХХ ст.)**

Методичні вказівки до проведення практичних занять для
студентів спеціальності 014 Середня освіта
предметної спеціальності 014.01 Середня освіта.
Українська мова і література
ОП «Українська мова і література. Англійська мова і література»

Ужгород 2023

Кузьма О. Ю., Вотьканич М. І. Історія української літератури (кінець ХІХ – початок ХХ ст.): методичні вказівки до проведення практичних занять для студентів спеціальності 014 Середня освіта предметної спеціальності 014.01 Середня освіта. Українська мова і література ОП «Українська мова і література. Англійська мова і література». Ужгород, 2023. 42 с.

Рецензент: Барчан Валентина Володимирівна – доктор філологічних наук, професор кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

Рекомендовано до друку вченою радою філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол №6 від 30 березня 2023 р.

Відповідальний за випуск: Кузьма О. Ю. – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури ДВНЗ «Ужгородський національний університет»

ЗМІСТ

Вступ	4
Програма навчальної дисципліни	8
Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю	11
Структура навчальної дисципліни.....	13
Плани практичних занять	16
Завдання для самостійної роботи.....	29
Комплекс контрольних питань до іспиту.....	32
Список художніх текстів для прочитання.....	36
Рекомендована література	38

ВСТУП

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Історія української літератури**» (кінець XIX – початок XX ст.) є осмислення основних тенденцій розвитку українського письменства кінця XIX – початку XX століття; окреслення особливостей раннього українського модернізму з урахуванням досягнень новітнього українського літературознавства; прищеплення студентам навичок аналізу художніх текстів різних жанрів і стилів, життєвого і творчого шляху письменників вказаного періоду із проєкцією на педагогічну діяльність у закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню в здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані практичні завдання в галузі середньої освіти, що передбачає застосування концептуальних методів освітніх наук, предметних знань, психології, теорії та методики навчання й характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

Загальні компетентності:

- Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної галузі, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Фахові компетентності:

- Здатність до формування в здобувачів освіти ключових і предметних компетентностей та здійснення міжпредметних зв'язків.
- Здатність здійснювати виховання на уроках і в позакласній роботі, виконувати педагогічний супровід процесів соціалізації учнів та формування їхньої культури.

Предметні компетентності:

- Здатність використовувати досягнення сучасної науки в галузі теорії та історії української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, у практиці навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.
- Здатність орієнтуватися в українському літературному процесі на тлі світового (від давнини до сучасності), уміння використовувати здобутки українського і світового письменства для формування національної свідомості, світогляду учнів, їхньої моралі, ціннісних орієнтацій у сучасному суспільстві.
- Здатність використовувати сучасні наукові методи філологічних досліджень, добирати, аналізувати, систематизувати й синтезувати фактичний лінгвістичний, літературний матеріал; узагальнювати підсумки виконаного дослідження та формулювати його новизну; оформляти згідно із сучасними вимогами та репрезентувати результати наукового дослідження в усній чи письмовій формі, послуговуючись відповідним термінологічним апаратом.

Відповідно до освітньої програми «Українська мова та література. Англійська мова і література» вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

- Знає основні історичні етапи розвитку предметної галузі.
- Уміє оперувати базовими категоріями та поняттями спеціальності.
- Здатний цінувати різноманіття та мультикультурність, керуватися в педагогічній діяльності етичними нормами, принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

- Усвідомлює цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.
- Знає сучасні філологічні й дидактичні засади навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, мовні норми, соціокультурну ситуацію розвитку української мови, особливості використання мовних одиниць у певному контексті, мовний дискурс художньої літератури й сучасності, провідні тенденції розвитку літературного процесу в Україні та за її межами.
- Пояснює особливості розвитку української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури, специфіку перебігу літературного процесу в Україні в культурному контексті, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, течій, стилів, жанрів; твори української класики й сучасності у взаємозв'язках зі світовою літературою й культурою; порівнює мовні й літературні факти, явища, оригінали творів англійською мовою й українські переклади англійськомовних художніх текстів, визначає їхні подібності й відмінності.
- Застосовує різні види аналізу художнього твору, визначає його жанрово-стильову своєрідність, місце в літературному процесі, традиції й новаторство, зв'язок твору з фольклором, міфологією, релігією, філософією, значення для національної та світової культури.
- Уміє працювати з теоретичними та науково-методичними джерелами (зокрема цифровими), знаходити, обробляти, систематизувати й застосовувати в освітній діяльності сучасну наукову інформацію, бібліографію, комп'ютерні технології.
- Має творчо-критичне мислення, творчо використовує різні теорії й досвід (український, закордонний) у процесі вирішення соціальних і професійних завдань.
- Використовує гуманістичний потенціал української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України
- Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати теоретичні й методичні засади навчання української мови і літератури, англійської мови і зарубіжної літератури для виконання освітньої програми в закладах загальної середньої освіти, фахової передвищої освіти.

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни **«Історія української літератури»** (кінець XIX – початок XX ст.):

- Знання особливостей етапів розвитку української літератури, взаємозв'язків української літератури з фольклором та зарубіжною літературою.
- Уміння користуватися відповідною літературознавчою термінологією;
- Уміння виявляти толерантність у мультикультурному середовищі; на матеріалі української літератури прищеплювати учням моральні та етичні принципи, виховувати повагу до особистості, гуманізм, патріотичні почуття та повагу до суверенітету України та її демократичного устрою.
- Уміння аналізувати мовний дискурс художньої літератури того часу; застосовувати сучасні філологічні й дидактичні принципи навчання української літератури.
- Уміння розуміти особливості українського літературного процесу кінця XIX – початку XX століття (поезії, прози та драматургії) та суспільно-політичні умови його розвитку; знання рис раннього українського модернізму, його течій і представників; життєвого і творчий шляху українських письменників означеного періоду та своєрідність їх ідіостилю; знання змісту знакових художніх творів української літератури кінця XIX – початку XX століть та вміння визначати їх жанрово-стильові особливості.
- Знання положень ключових літературознавчих праць, що стосуються умов функціонування, специфіки розвитку української літератури означеного періоду; вміння проводити дослідницьку роботу, користуючись традиційними та електронними бібліотечними фондами чи застосовуючи сучасні інформаційні технології; вміння аналізувати й систематизувати наукову інформацію; розуміння сучасних наукових підходів до аналізу художніх текстів раннього українського модернізму; знання обсягу шкільного курсу української літератури; вміння критично оцінювати підручники з української літератури.
- Уміння застосовувати творчо-критичне мислення при аналізі літературних художніх явищ; креативно вирішувати професійні завдання при викладанні української літератури в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

- Уміння використовувати гуманістичний потенціал української літератури для формування духовного світу юного покоління громадян України.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Творчість І. Франка, Лесі Українки та розвиток української поезії кінця XIX – початку XX ст.

Тема 1. Вступ. Кінець XIX – початок XX століття – доба модернізму в українській літературі. Література, філософія, культурологія, суспільно-політичні реалії часу. Основні риси української літератури кінця XIX – початку XX ст.: інтенсивність пошуків нового художнього методу; стильове і жанрове розмаїття. Модернізм та нові течії в українській літературі означеного періоду: імпресіонізм, символізм, неоромантизм, неореалізм, неокласицизм, експресіонізм.

Тема 2. Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика, поеми, проза, драматургія). Творча еволюція – від реалізму й натуралізму до неоромантизму, імпресіонізму та символізму. Структура Франкових поетичних збірок, принципи їх укладання. Філософські поеми І. Франка.

Панорама життя різних верств галицького суспільства в прозі письменника. Натуралізм та реалізм у творах 70-80-х років. Поява нових рис у прозі 1890 – 1900 років. Розширення проблематики, поглиблення уваги до внутрішнього світу людини, з'ява прикмет лірико-імпресіоністичного, неоромантичного та символістичного письма.

«Украдене щастя» як перехідний етап від реалістичної народної драми 70-90 рр. до нової екзистенційної драми. Проблема екзистенційного вибору в драмі.

Вивчення творчості І. Франка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Тема 3. Життєва і творча доля Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині. Філософські та літературно-естетичні погляди. Леся Українка про модернізм.

Збірки «На крилах пісень» (1893), «Думи і мрії» (1899), «Відгуки» (1902). Циклічність у структурі збірок. Принцип музичного поліфонізму.

Становлення філософсько-психологічної драматичної поеми у творчості Лесі Українки. Екзистенціальна проблематика її драм. Переосмислення біблійних, міфологічних, фольклорних

сюжетів. Ідея національної свободи в системі філософських поглядів Лесі Українки.

Творчість Лесі Українки в шкільному вивченні.

Тема 4. Тенденції розвитку української поезії кінця XIX – початку XX ст. і творчість В. Самійленка. Мотиви і поетика ліричних віршів. Медитативність і філософська заглибленість поезій митця. Національно-патріотичні мотиви лірики В. Самійленка. Оновлення жанрових форм української лірики. Гумористичні та сатиричні вірші. Їх зв'язок із лірикою. І. Франко, М. Зеров, М. Рильський про своєрідність гумору В. Самійленка. Поема «Гея». Драма «Чураївна».

Тема 5. Явище раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного. Ліро-епічна поема «Євшан-зілля» як програмовий твір М. Вороного. Вивчення твору в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти. М. Вороний як поет-урбаніст. Культ краси в ліриці поета. М. Вороний як співець кохання і радощів та страждань людини.

Тема 6. Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму. Неоромантичні та символістські тенденції світовідчуження поета. Органічне поєднання творчого дару митця: Олесь – громадянин, поет національного відродження України і Олесь – ніжний лірик, співець інтимного світу людської душі. Вивчення лірики й драматургії митця в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Тема 7. Поезія «Молодої музи». Лірика Б. Лепкого, В. Пачовського, П. Карманського.

Модуль 2. Розвиток української прози кінця XIX – початку XX ст.

Тема 1. Тенденції розвитку української прози кінця XIX – початку XX ст. Багатство талантів. Різноманітність напрямів і течій. Засвоєння здобутків європейської літератури. Поглиблення психологізму, збагачення літературної техніки. Синкретизм мистецтв і широке застосування його в епічних формах. Розквіт новелістики. Оновлення великих епічних форм.

Тема 2. Творчість М. Коцюбинського. Імпресіонізм в українській прозі. М. Коцюбинський як майстер імпресіоністичного письма. Творча еволюція М. Коцюбинського. Ранні реалістичні твори. Пошуки нових шляхів у літературі в новелах кінця 1890-х – поч. 1900-х років. Принцип музичності (симфонізму), гра кольорів, динаміка руху у модерністських новелах автора. Повість «Тіні забутих предків»: лірико-імпресіоністичний стиль та неоромантична ідея утвердження

духовних цінностей, сили і краси людських почуттів. Вивчення творчості М. Коцюбинського в ЗЗСО та закладах фахової передвищої освіти.

Тема 3. Неоромантизм в українській прозі кінця XIX – поч. XX століття. Творчість Ольги Кобилянської. Нова проблематика, внесена в українську прозу ранніми повістями О. Кобилянської. Тема емансипації жінки в творчості мисткині. Символізм та багатопроблемність повісті «Земля». «В неділю рано зілля копала» як шедевр української неоромантичної прози. Новелістика О. Кобилянської – самобутнє явище новаторської української прози. Новела «Битва» – зразок лірико-імпресіоністичного письма, своєрідна лірична поема в прозі. Тема жіночої емансипації в новелах «Некультурна», «Valse melancolique», «Impromptu phantasie» та ін. Вивчення творчості мисткині на уроках української літератури в ЗЗСО та закладах фахової передвищої освіти.

Тема 4. Творчість В. Стефаника в контексті розвитку європейського експресіонізму. Два періоди творчості В. Стефаника. Лаконізм, елементи драматизму, ліризм новел Стефаника в його своєрідному, нетрадиційному виявленні. Новели «Камінний хрест» та «Новина» у шкільному вивченні.

Другий період творчості В. Стефаника. Тема війни, національно визвольних змагань українського народу. Ідея соборної України як центральна у творах цього періоду.

Тема 5. Володимир Винниченко – найвизначніша постать українського неореалізму. Мала проза письменника початку XX ст. Відхід від застарілих стереотипів, описовості. Нова проблематика. Поетика контрасту. Новела «Момент» у шкільному вивченні.

Новаторський характер драматургії В. Винниченка. Новизна змісту, гострота й сміливість постановки основних проблем людського буття. Розширення проблематики української драми. Драматургія В. Винниченка в контексті європейської «нової драми».

Вивчення творчості В. Винниченка в закладах загальної середньої освіти та закладах фахової передвищої освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінку **«відмінно» (90-100 балів, А)** заслуговує здобувач, який усебічно, системно і глибоко володіє навчально-програмовим матеріалом; вміє самостійно виконувати завдання, передбачені програмою, використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; засвоїв основну і ознайомлений з додатковою літературою, яка рекомендована програмою; засвоїв взаємозв'язок основних понять дисципліни та усвідомлює їх значення для професії, яку він набуває; вільно висловлює власні думки, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особистісну позицію; самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, виявив творчі здібності і використовує їх при вивченні навчально-програмового матеріалу, проявив нахил до наукової роботи.

Оцінку **«добре» (82-89 балів, В)** заслуговує здобувач, який повністю опанував і вільно (самостійно) володіє навчально-програмовим матеріалом, застосовує його на практиці, має системні знання в достатньому обсязі відповідно до навчально-програмового матеріалу, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях; має здатність до самостійного пошуку інформації, а також до аналізу, постановки і розв'язування проблем професійного спрямування; під час відповіді допустив деякі неточності, які самостійно виправляє, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу.

Оцінку **«добре» (74-81 бал, С)** заслуговує здобувач, який у загальному роботу виконав, але відповідає на екзамені з певною кількістю помилок; вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати на практиці, контролювати власну діяльність; опанував навчально-програмовий матеріал, успішно виконав завдання, передбачені програмою, засвоїв основну літературу, яка рекомендована програмою.

Оцінку **«задовільно» (64-73 бали, D)** заслуговує здобувач, який знає основний навчально-програмовий матеріал в обсязі, необхідному для подальшого навчання і використання його в майбутній професії; виконує завдання непогано, але зі значною

кількістю помилок; ознайомлений з основною літературою, яка рекомендована програмою; допускає на заняттях чи екзамені помилки при виконанні завдань, але під керівництвом викладача знаходить шляхи їх усунення.

Оцінку «**задовільно**» (**60-63 бали, E**) заслуговує здобувач, який володіє основним навчально-програмовим матеріалом в обсязі, необхідному для подальшого навчання й використання його в майбутній професії, а виконання завдань задовольняє мінімальні критерії. Знання мають репродуктивний характер.

Оцінка «**незадовільно**» (**35-59 балів, FX**) виставляється здобувачеві, який виявив суттєві прогалини в знаннях основного програмового матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань.

Оцінку «**незадовільно**» (**35 балів, F**) – виставляється здобувачеві, який володіє навчальним матеріалом тільки на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів або не володіє зовсім; допускає грубі помилки при виконанні завдань, передбачених програмою; не може продовжувати навчання і не готовий до професійної діяльності після закінчення університету без повторного вивчення дисципліни.

Таблиця відповідності оцінок за різними шкалами оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів і тем	Кількість годин				Кількість годин			
	Форма навчання: денна				Форма навчання: заочна			
	у тому числі				у тому числі			
	Усього	лекції	практичні	самостійна робота	Усього	лекції	практичні	самостійна робота
Модуль 1.								
Творчість І. Франка, Лесі Українки та розвиток української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст.								
Тема 1. Вступ. Кінець ХІХ – початок ХХ століття – доба модернізму в українській літературі.	4	2		2	4			4
Тема 2. Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика, поеми, проза, драматургія).	11	2	4	5	12	2		10
Тема 3. Життєва і творча доля Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині.	10	2	4	4	10	2		8
Тема 4. Тенденції розвитку української поезії кінця ХІХ –	5	2		3	5			5

початку XX ст. і творчість В. Самійленка.								
Тема 5. Явище раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного.	6	2	2	2	7		2	5
Тема 6. Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму.	6	2	2	2	7		2	5
Тема 7. Поезія «Молодої музи».	4	2		2	4			4
Модульна контрольна робота								
Разом за модуль	46	14	12	20	49	4	4	41
Модуль 2. Розвиток української прози кінця XIX – початку XX ст.								
Тема 1. Тенденції розвитку української прози кінця XIX – початку XX ст.	4	2		2	4			4
Тема 2. Творчість М. Коцюбинського	12	2	2	8	12	2		10
Тема 3. Неоромантизм в українській прозі кінця XIX – поч. XX століття. Творчість Ольги Кобилянської.	12	2	2	8	9		2	7
Тема 4. Творчість В. Стефаніка в контексті розвитку	8	2	2	4	8		2	6

європейського експресіонізму.								
Тема 5. Володимир Винниченко найвизначніша постать українського неореалізму.	8	2	2	4	8			8
Модульна контрольна робота								
Разом за модуль	44	10	8	26	41	2	4	35
Разом за семестр	90	24	20	46	90	6	8	76

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Практичне заняття №1

Лірика та філософські поеми І. Франка

1. Лірика І. Франка в критиці та літературознавстві.
2. Особливості композиції й мотиви поетичної книги «З вершин і низин».
3. Авторські передмови до першого і другого видань збірки «Зів'яле листя».
4. Жанрові особливості збірки як «ліричної драми». Композиційна єдність та провідні мотиви книги.
5. Ідейно-художня своєрідність філософських поем І. Франка («Смерть Каїна», «Іван Вишенський»).
6. Особливості композиції поеми «Мойсей». Роль символів, умовних образів, пейзажу, вставних епізодів, притч у розгортанні сюжету.
7. Вивчення лірики та поеми І. Франка «Мойсей» в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Жулинський М. «Як багато важить слово...». *Жулинський М. Українська література: творці і твори: учням, абітурієнтам, студентам, учителям.* Київ : Либідь, 2011.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
3. Панченко В. Іван Франко. *Панченко В. Літературний ландшафт України. XX століття. 50 «слайдів».* Київ : Ярославів Вал, 2019.
4. Ткачук М. Лірика Івана Франка. Тернопіль – Київ, 2006.
5. Тихолоз Б. Ерос versus Танатос (філософський код «Зів'ялого листя») / Передм. Л.Сеника. Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І.Франка, 2004. 89 с. URL: https://frankolive.files.wordpress.com/2016/04/tyholoz_eros-vs-thanatos.pdf
6. Шерех Ю. Другий «Заповіт» української літератури. *Українське слово.* Київ, 1994. Кн. 3.
7. 10 клас. Українська література. Поема «Мойсей» – вершинний твір Івана Франка *Всеукраїнська школа онлайн* URL: <https://www.youtube.com/watch?v=A7KX0hNTp4E>
8. 10 клас. Українська література. Іван Франко – письменник, учений, громадський діяч *Всеукраїнська школа онлайн* URL: https://www.youtube.com/watch?v=qH_Amu_UMzE

9. 10 клас. Українська література. Значення творчості Івана Франка *Всеукраїнська школа онлайн*
URL:<https://www.youtube.com/watch?v=uKbvSKwMM18>
10. Сайт Франко: НАЖИВО/Franko: Live
URL:<https://frankolive.wordpress.com/>
11. Навчальні програми МОН URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
12. Електронні версії підручників
URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття №2

Творча еволюція І. Франка-прозаїка

1. Соціальна проблематика ранньої прози І. Франка. Бориславський цикл оповідань і повістей як визначний здобуток українського реалізму.
2. «Ріпник» як зразок реалістичного оповідання. Композиція, прийоми характеротворення, засоби розкриття внутрішнього світу героїв.
3. І. Франко-казкар. Дидактизм казки «Фарбований лис».
4. Оповідання І. Франка «Як Юра Шикманюк брів Черемош» і «Терен в носі»: елементи символізму, філософічність.
5. Повість-новела «Сойчине крило» як зразок лірико-імпресіоністичного письма. Проблематика твору. Особливості композиції.
6. Вивчення прозової творчості І. Франка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Гірняк М. Діалогічність у структурі притчевих оповідань Івана Франка. *Українське літературознавство*. 2018. Випуск 83. С. 52–64.
2. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
3. Легкий М. Гуцульський триптих Франкової прози: специфіка моделювання художнього світу. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2015. Вип. 62. С. 3–12.
4. Легкий М. *Форми художнього викладу в малій прозі Івана Франка*. Львів, 1999.

5. Печарський А. «Сойчине крило» І. Франка – «Лист незнайомки» С. Цвайга: аналогії та психоаналітичні інтерпретації. *Слово і час*. 2017. № 11. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sich_2017_11_11
6. Тихолоз Н. Казкотворчість І. Франка (генеалогічні аспекти). Львів, 2005.
7. Ткачук М. Жанрова структура прози Івана Франка (бориславський цикл та романи з життя інтелігенції). Тернопіль, 2003.
8. 10 клас. Українська література. Новела-повість «Сойчине крило» Івана Франка *Всеукраїнська школа онлайн*
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=q7lJcSOSsrw>
9. Сайт Франко: НАЖИВО / Franko: Live
URL: <https://frankolive.wordpress.com/>
10. Навчальні програми МОН URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
11. Електронні версії підручників
URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття №3 **Лірика Лесі Українки**

1. Творчість Лесі Українки в критиці та літературознавстві.
2. Тема «miteць і світ» як центральна в художньому осмисленні Лесі Українки («Мрії», «Ритми», «Слово, чому ти не твердая криця...» та ін).
3. Тема України в ліриці Лесі Українки («Сльози-перли», «Невільничі пісні», «І ти колись боролась, мов Ізраїль...» та ін.).
4. Поетика інтимної лірики письменниці («Мелодії», «Квіток, квіток, як можна більше квітів...», «Твої листи завжди пахнуть зов'язлими трояндами...» та ін.).
5. Настрєво-пейзажна лірика Лесі Українки («Кримські спогади», «Талого снігу платочки сивенькіі...» та ін).
6. Неоромантизм у творчості Лесі Українки. «Contra spem spero!» як поетичне кредо мисткині.
7. Методичні аспекти вивчення лірики Лесі Українки в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Агеєва В. Поетеса зламу століть: Творчість Лесі Українки в постмодерній інтерпретації. Київ, 1999.
2. Донцов Д. Поетка українського Рісорджіменто (Леся Українка). *Українське слово*. Київ, 1994. Кн. I.
3. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
4. Зборовська Ніла. Моя Леся Українка. Тернопіль, 2002.
5. Кузьма О. Творчість Лесі Українки в літературознавчому дискурсі XXI століття. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія. 2021. Вип. 1 (45). С. 542–548. URL: <http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua/article/view/246244>
6. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
7. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ, 2011.
8. Мірошніченко Л. Над рукописами Лесі Українки. Нариси з психології творчості та текстології. Київ, 2001.
9. Романов С. Передмова. *Українка Леся. Повне зібрання творів у 14 томах* / упоряд. – Агеєва В., Громик Ю., Забужко О., Констанкевич І., Моклиця М., Романов С. Т. 5 : Поетичні твори. Ліро-епічні твори. Луцьк, 2021. С. 17–58.
10. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
11. Українка Леся. Повне зібрання творів у 14 томах / упоряд. – Агеєва В., Громик Ю., Забужко О., Констанкевич І., Моклиця М., Романов С. Т. 5 : Поетичні твори. Ліро-епічні твори. Луцьк, 2021. URL: <https://ubi.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukrainki-u-14-i-tomah>
12. 10 клас. Українська література. Леся Українка. Життєвий і творчий шлях *Всеукраїнська школа онлайн* URL <https://www.youtube.com/watch?v=U8kA6mmB4YQ>
13. Навчальні програми МОН URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Практичне заняття №4 **Драматургія Лесі Українки**

1. Авторська інтерпретація біблійного міфу в драматичній поемі «Одержима».
2. Драматична поема «Бояриня»: національне й загальнолюдське в образах-характерах твору.
3. «Лісова пісня» як драма символів. Творчий задум, джерела та жанрові особливості твору.
4. Образна система та проблематика драми «Лісова пісня».
5. «Лісова пісня» як узагальнене вираження неоромантичної етико-філософської концепції життя, поетичний синтез творчості Лесі Українки.
6. Вивчення драми «Лісова пісня» в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Гундорова Т. Леся Українка. Книги Сивілли. Харків: Vivat, 2023. 304 с.
2. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
4. Костенко Л. Поет, що ішов сходами гігантів / Українка Леся. Драматичні твори. Київ: Дніпро, 1989. С.5-58.
5. Навчально-методичний посібник з курсу «Історія української літератури кінця XIX - початку XX століття» / за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова. Київ: Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології, Каф. новіт. укр. літ., 2013. 339 с.
6. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму : монографія. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2002.
7. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя*

- та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
8. Українка Леся. Повне зібрання творів у 14 томах / упоряд. – Агеєва В., Громик Ю., Забужко О., Констанкевич І., Моклиця М., Романов С. Т. 1, Т. 3, Т. 4. Луцьк, 2021. URL <https://ubi.org.ua/uk/activity/zibrannya-tvoriv-lesi-ukrainki-u-14-i-tomah>
 9. Навчальні програми МОН URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
 10. Електронні версії підручників URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття №5 ***Поетична творчість Миколи Вороного***

1. Літературна програма М. Вороного. Поетична дискусія з І. Франком.
2. Національно-патріотичні мотиви лірики митця («На свято відкриття пам'ятника Іванові Котляревському», «За Україну», «Привид» та ін.).
3. Настрєво-інтимна лірика («За брамою раю», «Разок намиста» та ін.).
4. Поема «Євшан-зілля» (джерела написання твору, символіка образів, тема національної пам'яті).
5. Новаторство творчості Миколи Вороного.
6. Вивчення творів митця в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти («Блакитна Панна», «Інфанта», поема «Євшан-зілля»).

Література

1. Вороний М. К. Поезії. Переклади. Критика. Публіцистика / упоряд. і приміт. Т. І. Гундорової; автор вступ. ст. і ред. тому Г. Д. Вервес. Київ : Наукова думка, 1996.
2. Історія української літератури. Кінець XIX–початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
4. Луцюк М. Поет краси страждання. Художня творчість Миколи Вороного. Київ : Колесо, 2008. URL: https://elibrary.kubg.edu.ua/id/eprint/5212/7/M_Lutsi

[uk_PKSMV_GI.pdf](#)

5. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця ХІХ–початку ХХ століття. *Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
6. Життя і творчість Миколи Вороного / Всеукраїнська школа онлайн URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=wR1mKWC1I2s>
7. За що розстріляли чесного патріота Миколу Вороного / Велич особистості
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dX2v91EY9SU>
8. Навчальні програми МОН URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
9. Електронні версії підручників
URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття № 6 **Творчість Олександра Олеся**

1. Творчість О. Олеся в критиці та літературознавстві. Неоромантизм і символізм у стильовій системі митця.
2. Мотиви національного відродження та боротьби за українську державність («Яка краса: відродження країни!..», «Ми не кинемо зброї своєї...» та ін.).
3. Настроєва та пейзажна лірика О. Олеся («З журбою радість обнялась...», «Айстри», «Не берить із зеленого луку верби...» та ін.).
4. Інтимна лірика О. Олеся («Чари ночі», «Так, як Данте любив Беатріче» та ін.).
5. Збірка «Кому повім печаль мою...»: емігрантська лірика О. Олеся («Коли б я знав, що розлучусь з тобою...», «О, принесіть як не надію...», «О, недурно в скорботах ми плачемо...» та ін.).
6. Ідейно-художні особливості драматичного етюдю «По дорозі в казку».
7. Драма-казка «Микита Кожум'яка»: творче засвоєння фольклорного сюжету.
8. Роль О. Олеся в оновленні української лірики. Вивчення творчості митця в ЗЗСО закладах фахової передвищої освіти.

Література

1. Голомб Л. Три поети раннього українського модернізму. Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський. Ужгород, 2011.
2. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 1.
4. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання* : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
5. Олександр Олесь – творець нової поезії в Україні / Велич особистості
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=km8GqH7pE4E>
6. Степан Процюк. Олександр Олесь: поміж славою і забуттям
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9U9cc01GII4>
7. Навчальні програми МОН URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
8. Електронні версії підручників
URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття №7

Михайло Коцюбинський – майстер імпресіоністичного письма

1. Формування імпресіоністичного стилю М. Коцюбинського («В путях шайтана», «На камені», «Цвіт яблуні»).
2. Філософсько-естетичні, соціальні та загальнолюдські проблеми в новелі «Intermezzo».
3. «Дорогою ціною»: образна система, проблематика, жанрово-стильові особливості твору.
4. Лірико-імпресіоністична повість «Тіні забутих предків». Неоромантична концепція людини у творі.
5. Вивчення творчості М. Коцюбинського в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Агеєва В. Українська імпресіоністична проза. Михайло Коцюбинський, Григорій Косинка, Андрій Головка. Київ, 1994.
2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів, 1999.
3. Калениченко Н. Проза М. Коцюбинського і суміжні види мистецтва. *Слово і час*. 2004. №6. С. 3–9.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
5. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця XIX–початку XX століття. *Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання*: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
6. Михайло Коцюбинський, імпресіоніст / Мистецький арсенал
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NaGfrljB7Y>
7. Михайло Коцюбинський. Українська література в іменах
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=DjoCYaQoNBМ>
8. Степан Процюк. Михайло Коцюбинський URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=3g7M4Trczww>
9. Навчальні програми МОН URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
10. Електронні версії підручників
URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття №8

Повістевий та новелістичний доробок Ольги Кобилянської

1. Творчість Ольги Кобилянської в критиці та літературознавстві.
2. Проблема жіночої емансипації в новелі «Valse melancholique». Жанрові особливості твору як імпресіоністичної «музичної» новели.
3. Естетизм, аристократизм духу – провідні мотиви новели «Impromptu phantasie».
4. «Некультурна» – зразок новаторської лірико-психологічної новели. Проблема духовної емансипації жінки.

5. Поетика символізму у повісті «Земля». Проблематика, засоби конструювання характерів.
6. Повість «В неділю рано зілля копала» як зразок українського неоромантизму. Джерела написання твору, образна система, проблематика, ознаки імпресіонізму в повісті.
7. Вивчення творчості О. Кобилянської в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Гундорова Т. *Femina melancholica*. Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ: Критика, 2002. 272 с.
2. Демченко І. Особливості поетики Ольги Кобилянської. Київ, 2000.
3. Євшан М. Ольга Кобилянська. *Євшан М. Критика. Літературознавство. Естетика*. Київ, 1998.
4. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
5. Кирилюк С. Ольга Кобилянська і світова література. Чернівці, 2002.
6. Кобилянська О. Зібрання творів : у 10 т. / Ольга Кобилянська ; редкол.: В.І. Антофійчук (голова) та ін. Чернівці, 2013–2022.
7. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
8. Моклиця М. Сильові доміанти творчості Ольги Кобилянської. *Слово і час*. 2012. №4. С. 50–61.
9. «Меланхолійний вальс» Кобилянської: ідилія дівочої дружби / Шалені авторки. О.Погинайко, В.Агеєва
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=FmMI3vAkaHo>
10. Ольга Кобилянська – українська феміністка із шляхетної сім'ї / Велич особистості
URL: https://www.youtube.com/watch?v=zGF-Dvv3_kc
11. Ольга Кобилянська. Українська література в іменах
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=wEXvA0q0t84>
12. Навчальні програми МОН URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
13. Електронні версії підручників
URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття №9

Творчість Василя Стефаника і зародження експресіонізму в українській прозі

1. Прозописьмо В. Стефаника в критиці та літературознавстві. Два періоди творчості.
2. Особливості творчої манери письменника. Реалізм та експресіонізм у новелах «Синя книжечка», «Сама-саміська», «Новина».
3. Своєрідність підходу до теми еміграції в новелі «Камінний хрест».
4. Вивчення новели «Камінний хрест» в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.
5. Тема України та національно-визвольних змагань у новелах «Марія» й «Сини». Соборницькі ідеї В. Стефаника.
6. В. Стефаник – «абсолютний пан форми» (І. Франко). Лаконізм, драматизм, настроєвість новелістики митця.

Література

1. Василь Стефаник: наближення / за ред. С. Хороба. Івано-Франківськ : Місто НВ, 2017. 512 с.
2. Денисюк І. Розвиток української малої прози XIX – поч. XX ст. Львів, 1999.
3. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 1.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – початок XX ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
5. Коцюбинська М. «Безлично голі образки» і біле світло Абсолюту. *Слово і час*. 1992. № 5.
6. Піхманець Р. Із покутської книги буття. Засади творчого мислення Василя Стефаника, Марка Черемшини і Леся Мартовича : монографія. Київ : Темпора, 2012.
7. Терещук Г. 150-літній ювілей Василя Стефаника: радянській владі не вдалося «приручити» письменника *Радіо Свобода*. 14 травня 2021.
URL:<https://www.radiosvoboda.org/a/stefanyk-modernist-tsenzura-holodomor/31253883.html>
8. Черненко О. Імпресіонізм та експресіонізм. *Українське слово*. Київ, 1994. Кн. 1.
9. Політичне та поетичне життя Василя Стефаника / Велич особистості
URL:<https://www.youtube.com/watch?v=3o1FRR66o8w>

10. Життя і творчість Василя Стефаника / Всеукраїнська школа онлайн
<https://www.youtube.com/watch?v=8x6eQwzLFRM>
11. Степан Процюк. Василь Стефаник: між романтикою і трагізмом
 URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N9IU0kcvbuA>
12. Навчальні програми МОН URL:
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
13. Електронні версії підручників
 URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

Практичне заняття №10

Ідейно-художнє новаторство творчості В. Винниченка

1. Наукова рецепція творчості В. Винниченка.
2. Новела «Момент»: тематичні й стильові характеристики, наративні особливості.
3. Соціальна та психологічна проблематика новели «Раб краси».
4. Тема духовного становлення людини в новелі «Талісман».
5. Питання новаторства драматургії В. Винниченка в критиці та літературознавстві.
6. Проблеми етики й моралі в світлі концепції «чесності з собою» у драмі «Брехня».
7. Проблема влади мистецтва в драмі «Чорна Пантера і Білий Медвідь».
8. Вивчення творчості В. Винниченка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

Література

1. Василенко І. Опозиція між мистецтвом і життям у драмі В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Ведмідь» та в романі Е. Золя «Творчість». *Літератури світу: поетика, ментальність і духовність*. 2013. Вип. 1. С. 75–84.
2. Вотьканич М. Новела В. Винниченка «Момент»: інтермедіальне прочитання. *Grail of Science*. 2023. № 25. С. 264–269. URL:
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/49216>
3. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст. : у 2 кн. : підручник / за ред. проф. О. Гнідан. Київ : Либідь, 2005. Кн. 2.
4. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX –

- початок ХХ ст. : підручник : у 10 т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2.
5. Панченко В. Володимир Винниченко: Парадокси долі і творчості. Київ, 2008.
 6. Печарський А. Нарцисизм і трансформація особистості в житті і творчості В. Винниченка. *Слово і час*. 2010. № 7. С. 3–14.
 7. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Формування модерністських напрямків у літературі кінця ХІХ–початку ХХ століття. *Історія української літератури ХХ сторіччя та методика її викладання*: навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021. С. 9–39.
 8. Фока М. Психологізм «нової драми» Г. Ібсена «Ляльковий дім» та В. Винниченка «Брехня»: порівняльний зріз. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2023. Вип. 1(204). С. 77–84
URL: <https://journals.cusu.in.ua/index.php/philology/article/view/73/63>
 9. Хороб С. Драматичний конфлікт у п'єсах Володимира Винниченка. *Нариси з поетики української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст.* Івано-Франківськ, 2000.
 10. Степан Процюк. Нудист, невротик, пацифіст. Яким був Володимир Винниченко URL: <https://www.youtube.com/watch?v=dMjUF2Xn5uY>
 11. Ірина Фаріон про Володимира Винниченка / Велич особистості URL: <https://www.youtube.com/watch?v=EIaNAHQQtvY>
 12. Життя і творчість Володимира Винниченка / Всеукраїнська школа онлайн URL: <https://www.youtube.com/watch?v=NhDa5zywd6g>
 13. Навчальні програми МОН URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
 14. Електронні версії підручників URL: <https://pidruchnyk.com.ua>

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Модуль 1. Творчість І. Франка, Лесі Українки та розвиток української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст.

Вступ. Кінець ХІХ – початок ХХ століття – доба модернізму в українській літературі

- Опрацювати відповідний розділ за підручником:
Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. : підручник: у 10 т. Т. 1. Київ: ВЦ «Академія», 2013. С. 11-29.

Життєвий і творчий шлях І. Франка (лірика й поеми, проза, драматургія).

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості І. Франка в закладах освіти
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Життєва і творча доля Лесі Українки. Лірика й драматургія мисткині.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Кузьма О. Творчість Лесі Українки в літературознавчому дискурсі ХХІ століття. *Науковий вісник Ужгородського університету*. Серія: Філологія. 2021. Вип. 1 (45). С. 542–548. URL: <http://visnyk-philology.uzhnu.edu.ua/article/view/246244>
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості Лесі Українки в закладах освіти
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Тенденції розвитку української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст. і творчість В. Самійленка

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Історія української літератури : у 12 т. / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 7. Кн. 1 : література 80–90-х років ХІХ ст. / наук. ред. Л. Мороз ; загальна редакція видання В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2020. С. 219–231.

Явище раннього українського модернізму і творчість Миколи Вороного.

- Прочитати художні тексти.

- Опрацювати:
 - Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 284-314;
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості М. Вороного в закладах освіти
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Творчість Олександра Олеся в контексті становлення українського символізму.

- Прочитати художні тексти;
- Опрацювати:
 - Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 360-399;
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості О. Олеся в освітніх закладах
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>
- Переглянути відео: Степан Процюк. Олександр Олесь: поміж славою і забуттям URL:
<https://www.youtube.com/watch?v=9U9cc01GII4>

Поезія «Молодої музи».

- Прочитати художні твори;
- Опрацювати:
 - Ільницький М. Богдан Лепкий, Петро Карманський, Василь Пачовський. Історія української літератури XX століття: У 2 кн. Кн. 1: Перша половина XX ст. Підручник / За ред. В. Г. Дончика. Київ: Либідь, 1998. С. 83–93.

Модуль 2. Розвиток української прози кінця XIX – початку XX ст.

Тенденції розвитку української прози кінця XIX – початку XX ст.

- Робота з підручником:

Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. Київ : ВЦ «Академія», 2013. Т. 2. У пошуках іманентного сенсу. С. 9-57.

Творчість Михайла Коцюбинського

- Прочитати художні твори.
- Опрацювати:
 - Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX –

поч. ХХІ ст. : підручник: у 10 т. Т. 2. Київ : ВЦ «Академія», 2013. С. 247-289;

- навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості М. Коцюбинського в школі та закладах фахової передвищої освіти
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

- Переглянути відео: Степан Процюк. Михайло Коцюбинський

URL: <https://www.youtube.com/watch?v=3g7m4trczww>

Неоромантизм в українській прозі кінця ХІХ – поч. ХХ століття. Творчість Ольги Кобилянської.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець ХІХ – поч. ХХІ ст. : підручник: у 10 т. Т. 2. Київ : ВЦ «Академія», 2013. С. 289-332;
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості О. Кобилянської в закладах освіти
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

Творчість В. Стефаника в контексті розвитку європейського експресіонізму.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. С. 411-461.
- Переглянути відео: Степан Процюк. Василь Стефаник: між романтикою і трагізмом
URL: <https://www.youtube.com/watch?v=N9IU0kcvbuA>

Володимир Винниченко – найвизначніша постать українського неореалізму.

- Прочитати художні тексти.
- Опрацювати:
 - Історія української літератури. Кінець ХІХ – початок ХХ ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2006. Кн.2. С. 97-108; С. 228-245;
 - навчальні програми МОН на предмет вивчення творчості В. Винниченка в закладах освіти
<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

КОМПЛЕКС КОНТРОЛЬНИХ ПИТАНЬ ДО ІСПИТУ

1. Напрями й течії в українській літературі кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
2. Особливості раннього українського модернізму.
3. Поняття декадансу в українській літературі.
4. Імпресіонізм в українській літературі кінця ХІХ – поч. ХХ ст.: риси, представники.
5. Особливості раннього символізму в українській літературі кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
6. Неоромантична течія в українській літературі кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
7. Український авангардизм початку ХХ ст.
8. Український експресіонізм як своєрідний вияв авангардизму в українській літературі кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
9. Тенденції розвитку української поезії кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
10. Тенденції розвитку української прози кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
11. Головні етапи життя, громадської діяльності та творчого шляху І. Франка.
12. Еволюція світогляду І. Франка. Літературно-естетичні позиції письменника.
13. Збірка І. Франка «З вершин і низин» (основні мотиви, новаторство, композиційна структура книги).
14. Збірка І. Франка «Зів'яле листя» та її вплив на розвиток української лірики кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
15. Тема провідництва в поемі І. Франка «Мойсей». Джерела поеми та шляхи їхнього переосмислення.
16. Проблематика поеми І. Франка «Мойсей».
17. Засоби творення образу Мойсея в однойменній поемі І. Франка.
18. Суспільно-філософська проблематика ліричного монологу І. Франка «Великі роковини». Тема сучасного й майбутнього України у творі.
19. Філософські поеми І. Франка «Смерть Каїна» та «Іван Вишенський» (проблематика, жанрові особливості, шляхи переосмислення джерел).
20. Поетика «гуцульських» оповідань І. Франка («Як Юра Шикманюк брів Черемош», «Терен в нозі»).
21. Ідейно-художнє новаторство «бориславського» циклу І. Франка.
22. Історико-патріотична повість І. Франка «Захар Беркут». Тема провідництва, засоби творення образу ватажка.
23. Лірико-імпресіоністична повість-новела І. Франка «Сойчине крило». Місце твору в еволюції Франка-прозаїка.

- 24.Тема взаємин інтелігенції і народу в повісті І. Франка «Перехресні стежки».
- 25.Проблематика повісті І. Франка «Перехресні стежки».
- 26.Драма І. Франка «Украдене щастя» (джерела, характер конфлікту та композиція, образи головних героїв, проблематика).
- 27.Творчість І. Франка в критиці та літературознавстві.
- 28.Ідейно-художні особливості громадянської лірики Лесі Українки.
- 29.Особливості інтимної та пейзажної лірики Лесі Українки.
- 30.Джерела, суспільно-філософська проблематика та образи драматичної поеми Лесі Українки «Кассандра».
- 31.Драматична поема Лесі Українки «Бояриня» (джерела, характер конфлікту, композиція). Проблема національного характеру в драмі.
- 32.Драматична поема Лесі Українки «Оргія» (проблема митця «в країні неволі»).
- 33.Драматична поема Лесі Українки «Одержима» (джерела та шляхи їх творчого переосмислення).
- 34.Національно-визвольна ідея в драматичній поемі Лесі Українки «Вавилонський полон».
- 35.Проблема «митець і суспільство» в драматичній поемі Лесі Українки «У пущі».
- 36.Проблема свободи особистості в драмі Лесі Українки «Камінний господар». Літературні джерела та образи-характери драми.
- 37.Неоромантична концепція гармонії людини і світу в драмі-феєрії Лесі Українки «Лісова пісня». Міфологізм твору.
- 38.Оцінки творчості Лесі Українки в критиці та літературознавстві (праці І. Франка, Д. Донцова, М. Зерова, сучасні інтерпретації).
- 39.Новаторство гумористично-сатиричних віршів В. Самійленка.
- 40.Лірика В. Самійленка. Іван Франко про особливості творчої манери поета.
- 41.Проблематика та поетика сатиричної поеми В. Самійленка «Гея».
- 42.Драма В. Самійленка «Чураївна» (типологія сюжету, характер конфлікту, образи-персонажі).
- 43.Майстерність інтимної та пейзажної лірики О. Олеся.
- 44.Особливості громадянської лірики О. Олеся.
- 45.Життя і творчість М. Вороного.
- 46.Естетична програма М. Вороного. Особливості його національно-патріотичної лірики.

- 47.Інтимна лірика М. Вороного (цикли «Разок намиста» та «За брамою раю» та ін.).
- 48.Ідейно-художній особливості поеми «Євшан-зілля» М. Вороного.
- 49.Естетична концепція угруповання «Молода муза».
- 50.Міфологізм лірики В. Пачовського.
- 51.Домінантні мотиви поезії П. Карманського.
- 52.Поетика лірики Б. Лепкого.
- 53.Зародження імпресіоністичного стилю в новелах М. Коцюбинського кінця ХІХ – початку ХХ ст. («У путях шайтана», «На камені», «Цвіт яблуні»).
- 54.«Intermezzo» М. Коцюбинського як зразок лірико-імпресіоністичної новели. Роль пейзажу в розв'язанні проблематики твору.
- 55.Психологічний імпресіонізм у новелах М. Коцюбинського («Він іде!», «Сміх», «Сон»).
- 56.Новаторство стилю повісті М. Коцюбинського «Тіні забутих предків». Фольклорні джерела та міфологізм твору.
- 57.«Valse melancolique» О. Кобилянської як зразок «музичної» лірико-імпресіоністичної новели.
- 58.Феміністична проблематика новелістики О. Кобилянської («Valse melancolique», «Некультурна», «Impromptu phantasie»).
- 59.Жанрово-стильові та композиційні особливості повісті О. Кобилянської «Земля». Засоби творення характерів, проблема влади землі у повісті.
- 60.Ідейно-художнє новаторство повісті О. Кобилянської «Царівна».
- 61.Неоромантизм повісті О. Кобилянської «В неділю рано зілля копала». Морально-етична проблематика твору.
- 62.Творчість О. Кобилянської в українській критиці (оцінки Лесі України, О. Маковея, І. Франка та ін.).
- 63.Феномен «покутської трійці».
- 64.Проблематика новели «Камінний хрест» В. Стефаника.
- 65.Новела В. Стефаника «Новина» як зразок новаторської психологічної прози поч. ХХ ст. Елементи реалізму та експресіонізму в новелі.
- 66.Екзистенціальна проблематика новели В. Стефаника «Сама-саміська». Риси поетики експресіонізму в творі.
- 67.Тема України в новелах В. Стефаника «Марія» та «Сини».
- 68.Питання про особливості творчої манери В. Стефаника в критиці та літературознавстві.
- 69.Життєвий і творчий шлях В. Винниченка.
- 70.Поетика ранньої малої прози В. Винниченка («Раб краси», «Момент», «Талісман»)

71. Своєрідність творів В. Винниченка про дітей («Федько-халамидник»).
72. Сатирична спрямованість оповідання В. Винниченка «Малорос-європеець».
73. Проблема «життя й мистецтво» в драмі В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Медвідь».
74. Проблема внутрішнього роздвоєння у новелі М. Коцюбинського «Цвіт яблуні» та драмі В. Винниченка «Чорна Пантера і Білий Медвідь»: типологічний аспект.
75. Проблеми етики та моралі в драмі В. Винниченка «Брехня».
76. Тема «людина і природа» в творах Лесі Українки, М. Коцюбинського, О. Кобилянської.
77. Звеличення рідної мови у творах українських поетів кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
78. Тема творчості та людини-митця в українській літературі кінця ХІХ – поч. ХХ ст.
79. Синтез мистецтв у творчості українських модерністів кінця ХІХ – поч. ХХ ст. (на прикладі творчості М. Коцюбинського, О. Кобилянської, В. Винниченка та ін.).
80. Вивчення лірики та поеми «Мойсей» І. Франка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
81. Особливості вивчення прозової творчості І. Франка в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.
82. Творчість І. Франка на уроках позакласного читання.
83. Методичні аспекти вивчення лірики Лесі Українки на уроках української літератури.
84. Вивчення драми «Лісова пісня» Лесі Українки в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
85. Творчість М. Вороного в шкільному вивченні.
86. Вивчення творчості О. Олеся в ЗЗСО.
87. Вивчення творчості М. Коцюбинського в ЗЗСО та фахової передвищої освіти.
88. Вивчення новелістики О. Кобилянської в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.
89. Новела В. Стефаника «Камінний хрест» у шкільному вивченні.
90. Методичні аспекти вивчення новели «Момент» В. Винниченка в закладах загальної середньої освіти та фахової передвищої освіти.

СПИСОК ХУДОЖНІХ ТЕКСТІВ ДЛЯ ПРОЧИТАННЯ

Іван ФРАНКО. «Не пора...», «Розвивайся ти, високий дубе...», збірки «З вершин і низин» («Гімн» («Замість пролога»), «Сікстинська мадонна» та ін.), «Зів'яле листя» («Ой ти, дівчино, з горіха зерня», «Чого являєшся мені...» та ін.), «Сідоглавому», «Декадент», «Притча про життя», «Посвята Миколі Вороному», «Великі роковини», «Смерть Каїна», «Іван Вишенський», «Мойсей», «Легенда про вічне життя», «Ріпник», «Фарбований лис», «Захар Беркут», «Сойчине крило», «Як Юра Шикманюк брів Черемош», «Терен в нозі», «Перехресні стежки»; «Украдене щастя».

Леся УКРАЇНКА. «Мрії», «Як дитиною, бувало...», «Тиша морська», «Давня весна», «Хотіла б я піснею стати...», «Contra srem srego!», «Слово, чому ти не твердая криця...», «Мріє, не зрадь», «Стояла я і слухала весну...», «На столітній ювілей української літератури», «Як я люблю оці години праці...», «Ритми», «Сльози-перли», «Невільничі пісні», «Де тії струни...», «І ти колись боролась, мов Ізраїль...», «Кримські спогади», «Талого снігу платочки сивенькі...», «Мелодії», «Уста говорять: він навіки згинув...», «Квіток, квіток, як можна більше квітів...», «Твої листи завжди пахнуть зов'ялими трояндами...», «Давня казка»;

«Одержима», «У пущі», «Кассандра», «Бояриня», «Лісова пісня», «Камінний господар», «Оргія», «Вавилонський полон».

Володимир САМІЙЛЕНКО. «Українська мова», «Вечірня пісня», «Україні», «Людськість», «Не вмре поезія...», «Горе поета», «Ельдорадо», «На печі», «Патріота Іван», «Сон», «Герострат», «Найдорожча перлина», «На роковини смерті Шевченка», «Пісня про віщого Василя», «Гея», «Чураївна».

Олександр ОЛЕСЬ. «Заспів», «Україна в старовину», «Похід на Царгород», «Ярослав Мудрий» (із кн. «Княжа Україна»), «З журбою радість обнялась...», «Чари ночі», «Айстри», «Ти знов прийшла...», «Так, як Данте любив Беатріче», «Ми не кинемо зброї своєї...», «О слово рідне! Орле скутий!..», «Яка краса: відродження країни!..», «Не беріть із зеленого луку верби...», «Вона прийшла, як мрія довгождана...», «О принесіть як не надію...», «О, недурно в скорботах ми плачемо...», «Коли б я знав, що розлучусь з тобою...», «По дорозі в казку», «Микита Кожум'яка».

Микола ВОРОНИЙ. «Блакитна Панна», «Інфанта», «Осокорі», «Мандрівні елегії», «Мавзолей», «Краса!», «Іванові Франкові. Відповідь на його Посланіє», «На свято відкриття пам'ятника Іванові Котляревському», «Старе місто», «За Україну...», цикл «Разок намиста», цикл «За брамою раю», «Євшан-зілля».

Поети «Молодої музи»

Богдан ЛЕПКИЙ. «Журавлі», «Голос надії», «Ноктюрн», «Вона там є...».

Василь ПАЧОВСЬКИЙ. «Розсипані перли», «Я знов стрінув забуту...», «На мотив Гайне» («Ой не питайся, голубко...»), «Розгублені звізди...».

Петро КАРМАНСЬКИЙ. «Ой люлі, люлі, химерний смутку...», «Мати», «Бурлацька», «Заспів» (до зб. «Блудні огні»).

Михайло КОЦЮБИНСЬКИЙ. «Харитя», «В путах шайтана», «Дорогою ціною», «На камені», «Цвіт яблуні», «Він іде!», «Сміх», «Intermezzo», «Сон», «Тіні забутих предків».

Ольга КОБИЛЯНСЬКА. «Битва», «Valse melancolique», «Impromptu phantasie», «Некультурна», «Земля», «Царівна», «В неділю рано зілля копала».

Василь СТЕФАНІК. «Синя книжечка», «Камінний хрест», «Сама-саміська», «Новина», «Діточа пригода», «Марія», «Сини».

Володимир ВИННИЧЕНКО. «Момент», «Раб краси», «Талісман», «Малорос-європеєць», «Федько-халамидник», «Брехня», «Чорна Пантера і Білий Медвідь».

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Історія української літератури. Кінець XIX – початок XX ст.: У 2 кн.: Підручник / За ред. Проф. О. Д. Гнідан. Київ: Либідь, 2005. Кн. 1. 624 с.; Київ: Либідь, 2006. Кн.2. 496 с.
2. Історія української літератури : у 12 т. / Національна академія наук України, Інститут літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України. Т. 7. Кн. 1 : література 80–90-х років XIX ст. / наук. ред. Л. Мороз ; загальна редакція видання В. Дончика. Київ : Наукова думка, 2020. 532 с.
3. Ковалів Ю. Історія української літератури: кінець XIX – поч. XXI ст. У 10-ти т. Київ: ВЦ «Академія», 2013. Т. 1., У пошуках іманентного сенсу. 512 с.; Т. 2. У пошуках іманентного сенсу. 624 с.
4. Сиротенко В. П., Суровцева Р. Ф. Історія української літератури XX сторіччя та методика її викладання : навчальний посібник. Київ : Центр учбової літератури, 2021.

Допоміжна література

1. Антофійчук В. Євангельські образи в українській літературі XX століття. Чернівці, 2001.
2. Балла Е. Поетика лірики Василя Пачовського. Ужгород: Ліра, 2008.
3. Білик Н. Богдан Лепкий: Життя і діяльність. Тернопіль, 2001.
4. Вотьканич М. Новела В. Винниченка «Момент»: інтермедіальне прочитання. *Grail of Science*. 2023. № 25. С. 264–269.
5. Голод Р. Іван Франко та літературні напрями кінця XIX – початку XX століття. Івано-Франківськ : Лілея-НВ, 2005.
6. Голомб Л. Із спостережень над українською поезією XIX-XX століть. Ужгород: Гражда, 2005.
7. Голомб Л. Новаторські тенденції в українській літературі кінця XIX – перших десятиліть XX ст. Ужгород: Гражда, 2008.
8. Голомб Л. Три поети раннього українського модернізму: Олександр Олесь, Грицько Чупринка, Микола Філянський : монографія. Ужгород: Ліра, 2011. 184 с.
9. Гольберг М. Франкознавчі етюди. Дрогобич : Коло, 2007.
10. Горак Р. Кров на чорній ріллі. Есе-біографія Василя Стефаника. Київ: Академія, 2010.
11. Гуменюк В. Проблеми поетики драматургії Володимира Винниченка. Сімферополь, 2001.

12. Гуменюк В. Шлях до «Одержимої»: Творче становлення Лесі Українки-драматурга. Сімферополь, 2002.
13. Гундорова Т. Франко не Каменяр. Франко і Каменяр. Київ, 2006.
14. Гундорова Т. *Femina melancholica*: Стаття і культура в гендерній утопії Ольги Кобилянської. Київ, 2002.
15. Демська-Будзуляк Л. Драма свободи в модернізмі. Пророчі голоси драматургії Лесі Українки. Київ, 2009.
16. Демченко І. Особливості поетики Ольги Кобилянської. Київ, 2001.
17. Денисюк І. Розвиток української малої прози ХІХ – поч. ХХ ст. Львів, 1999.
18. Жулинський М. Він знав, «як багато важить слово...». Київ: Видавничий центр «Просвіта», 2008.
19. Жулинський М. Українська література: творці і твори : учням, абітурієнтам, студентам, учителям. Київ : Либідь, 2011.
20. «З його духа печаттю...»: Збірник наукових праць на пошану професора Івана Денисюка: У 2 т. Львів, 2001.
21. Зборовська Ніла. Моя Леся Українка. Тернопіль, 2002.
22. Іван Франко в школі. Збірник науково-методичних праць. Вип. перший. Дрогобич: Коло, 2003.
23. Іван Франко: дух, наука, думка, воля. Матеріали Міжнародного наукового конгресу, присвяченого 150-річчю від дня народження Івана Франка (Львів, 27 вересня – 1 жовтня 2006 р.). Львів, 2008. Т. 1; 2010. Т. 2.
24. Ільницький М. У фокусі віддзеркалень. Статті. Портрети. Спогади. Львів, 2005.
25. «Їм промовляти душа моя буде»: «Лісова пісня» Лесі Українки та її інтерпретації/ Упор. В. Агеєва Київ, 2002.
26. Камінчук О. Художній дискурс української поезії кінця ХІХ – початку ХХ ст. Київ, 2009.
27. Кирилюк С. Людина в чорно-білому «кадрі» прози Василя Стефаника. *Василь Стефаник: наближення / За ред. Степана Хороба. Івано-Франківськ-Варшава: Місто НВ, 2017. С. 53–65* (Видавнична серія Варшавського університету та Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. Том ХVІІІ) (колективна монографія).
28. Кирилюк С. Михайло Коцюбинський і Володимир Винниченко: біографіка творчих «ландшафтів». *Питання літературознавства: науковий збірник/ гол. ред. О.В. Червінська. Чернівці: Чернівецький нац. у-т, 2016. Вип. 94. С. 194–206.*

29. Кирилюк С. Поетика межі в українській прозі *fin de siècle*. *Сучасні проблеми мовознавства і літературознавства (збірник наукових праць)* / відп. ред. І.В.Сабадош. Ужгород, 2018. С. 149–153.
30. Клим'юк Юрій. Лірика Івана Франка як система жанрів. Чернівці, 2006.
31. Кобилянська О. Зібрання творів : у 10 т. / Ольга Кобилянська ; редкол.: В.І. Антофійчук (голова) та ін. Чернівці, 2013–2022.
32. Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці, 2001.
33. Лицар честі і краси. Микола Вороний у спогадах, листах і матеріалах. Київ: Рада, 2011.
34. Малютіна Н. Українська драматургія кінця ХІХ – початку ХХ століття : аспекти родо-жанрової динаміки. Одеса, 2006.
35. Масенко Л. У вавилонському полоні: Тема національної та соціальної неволі в драматургії Лесі Українки. *Українська мова та література*. 2000. Ч. 26-27.
36. Матвішин В. Український літературний європеїзм. Київ: Видавничий центр «Академія», 2009.
37. Мейзерська Т.С. Re-presence. Відлуння Сходу в українській літературі ХІХ ст. Збірка наукових статей. Одеса, 2009.
38. Мельничук Я. На вечірньому пружі. Ольга Кобилянська в останній період творчості (від 1914 р.). Чернівці, 2006.
39. Мірошніченко Л. Леся Українка. Життя і тексти. Київ: Смолоскип, 2011.
40. Мірошніченко Л. Над рукописами Лесі Українки: Нариси з психології творчості та текстології. К., 2001.
41. Моренець В. Народництво – позитивізм – модернізм. *Слово і час*. 2000. № 1.
42. Моренець В. Національні шляхи поетичного модерну першої половини ХХ ст.: Україна і Польща. К., 2002.
43. Наливайко Д. Про співвідношення «декадансу», «модернізму», «авангардизму» *Слово і час*. 1997. № 11–12.
44. Нариси з поетики української літератури кінця ХІХ – початку ХХ ст. Івано-Франківськ, 2000.
45. Науменко Н. Символіка як стильова домінанта української новелістики кінця ХІХ – початку ХХ ст. К., 2005.
46. Нахлік Є. Віражі Франкового духу. Світогляд. Ідеологія. Література. Київ: Наукова думка, 2019.
47. Павличко С. Дискурс модернізму в українській літературі. Київ, 1999.
48. Павлишин М. Ольга Кобилянська: прочитання. Київ : Акта, 2008.

49. Панченко В. Літературний ландшафт України. XX століття. 50 «слайдів». Київ : Ярославів Вал, 2019.
50. Панченко В. Володимир Винниченко: парадокси долі і творчості. Книга розвідок та мандрівок. Київ: Твім інтер, 2008.
51. Пастух Т. Поетичне мислення Івана Франка (за збіркою «Semper turo»). Львів, 2003.
52. Погребенник В. Поети-«молодомузівці» та фольклор. *Слово і час*. 1990. № 9.
53. «Покутська трійця» й літературний процес в Україні кінця XIX – початку XX століть (До 130-річчя від дня народження Василя Стефаника і Леся Мартовича). Дрогобич: Вимір, 2001.
54. Поліщук Я. І ката, і героя він любив... Михайло Коцюбинський. Літературний портрет. Київ: Академія, 2010.
55. Поліщук Я. Міфологічний горизонт українського модернізму. Івано-Франківськ, 2002.
56. Рудницький М. Від Мирного до Хвильового. Між ідеєю і формою. Що таке «Молода Муза»? Дрогобич: Відродження, 2009.
57. Салига Т. Франко Каменяр. Ужгород: Гражда, 2007.
58. Семків Р. Пригоди української літератури (від романтизму до постмодернізму). Київ : Темпора, 2023. 688 с.
59. Скупейко Л. Міфопоетика «Лісової пісні» Лесі Українки. Київ, 2006.
60. Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки XX ст. / За ред. М. Зубрицької. Львів, 1996.
61. Староста О. Інтерпретація образу Т. Шевченка в ліриці В. Самійленка. *Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: Філологія*. 2016. №2.
62. Староста О. Лірика Володимира Самійленка в науковій інтерпретації Лідії Голомб. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства : зб. наук. праць* Ужгород, 2018. Вип. 23.
63. Тихолоз Б. Психодрама Івана Франка в дзеркалі рефлексійної поезії. Львів: Львівський національний університет ім. І. Франка, 2005.
64. Тихолоз Б. Філософська лірика Івана Франка. Діалектика поетичної рефлексії. Львів, 2009.
65. Ткачук М. Наративні моделі українського письменства. Тернопіль, 2007.
66. Українка Леся. Повне академічне зібрання творів: у 14 томах. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2021.

67. Українська література в загальноєвропейському контексті. Матеріали Міжнародної наукової конференції. Ужгород, 2002.
68. Хороб С. Слово – образ – форма: у пошуках художності (Літературознавчі статті і дослідження). Івано-Франківськ, 2000.
69. Хороб С. Українська модерна драма кінця XIX – початку XX століття (Неоромантизм, символізм, експресіонізм). Івано-Франківськ, 2002.
70. Швець А. Жінка з хистом Аріадни : Життєвий світ Наталії Кобринської в генераційному, світоглядному і творчому вимірах : монографія. Львів, 2018.
71. Шевченко. Франко. Стефаник: Матеріали Міжнародної наукової конференції. Івано-Франківськ, 2002.
72. Шумило Н. Під знаком національної самобутності. Київ, 2003.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

1. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?Z21ID=&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB&S21STN=1&S21REF=10&S21FMT=online_book&C21COM=S&S21CNR=20&S21P01=0&S21P02=0&S21P03=FF=&S21STR=ukr0002324 - Навчально-методичний посібник з курсу "Історія української літератури кінця XIX - початку XX століття" / Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка, Ін-т філології, Каф. новіт. укр. літ.; [за заг. ред. Г. Ф. Семенюка ; упоряд.: О. Романенко, Н. Янкова]. Київ, 2013. 339 с.
2. <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/home.jsp?locale=uk> – електронний репозитарій ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
3. <https://www.i-franko.name/> - зібрання творів Івана Франка.
4. <https://www.l-ukrainka.name/uk/Biography.html> – зібрання творів Лесі Українки.
5. <https://chtyvo.org.ua/search-google/> - сайт «Чтиво».
6. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi> – навчальні програми МОН;
7. <https://pidruchnyk.com.ua> – електронні версії підручників.